

Poz. 11

**ZARZĄDZENIE NR 2
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 3 stycznia 2013 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Ojcowskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Ojcowskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na lata 2013 – 2014.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazania obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804, z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 985.

- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych i turystycznych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER ŚRODOWISKA

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
 WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
 OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Uszkodzenie i niszczenie nacieków, namulisk w jaskiniach	1. Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć. 2. Sprzątanie i okresowa kontrola jaskiń. 3. Zamiana oświetlenia świecami na inne oświetlenie. 4. Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej – budowa pomostu nad wykopem
2	Zaśmiecanie wewnątrz jaskiń	
3	Niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe	
4	Niepokojenie hibernujących nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	
5	Niekorzystny wpływ turystyki: 1) wydeptywanie i niszczenie roślinności przez pieszych i rowerzystów, 2) zaśmiecanie i zanieczyszczanie	1. Organizacja ruchu turystycznego, poprzez: 1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2) budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka i schronu przeciwdeszczowego, 3) utrzymywanie w dobrym stanie kładek, mostków, 4) budowę wież, punktów i tarasów widokowych i edukacyjnych, 5) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 6) naprawę i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych. 2. Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia. 3. Budowa toalety
6	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Zwiększenie odporności ekosystemów leśnych, poprzez: 1) dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych oraz prowadzenie cięć stabilizujących, 2) poszerzenie obszaru ochrony ścisłej na powierzchnie w oddziałach 37 g, m, n, o, p, r, 41 a, b, c, f, g, h, i, j
7	Zmiana składu gatunkowego łąk	1. Koszenie łąk ze zbiorem i wywozem

8	Ubożenie zespołów roślinnych i populacji zwierzęcych Degradacja walorów krajobrazowych	biomasy. 2. Usuwanie drzew i krzewów pojawiających się na łąkach w wyniku sukcesji
9	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt, w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk	1. Usuwanie drzew, krzewów, odrośli. 2. Koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej niepożądanego roślinności
10	Utrata walorów krajobrazowych	
11	Zagrożenie walorów kulturowych i krajobrazowych Doliny Prądnika wynikające z zaniechania ponad stuletniej działalności hodowlanej ryb	Utrzymanie historycznych stawów rybnych w Ojcowie i Pieskowej Skale
12	Zanikanie stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków roślin: 1) zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.), 2) pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.), 3) wiśni karłowatej (<i>Cerasus fruticosa</i> Pall.), 4) chabra miękkowłosego (<i>Centaurea mollis</i> Waldst. & Kit.), 5) macierzanki wczesnej (<i>Thymus praecox</i> Opiz.), 6) astra gawędki (<i>Aster amellus</i> L.), 7) ośmiąla mniejszego (<i>Cerinth minor</i> L.), 8) tojadu dzióbatego (<i>Aconitum variegatum</i> L.), 9) brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.), 10) kosatki kielichowatej (<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.), 11) ostnicy Jana (<i>Stipa joannis</i> Čelak.), 12) ostrożenia pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i> (L. F.) Link)	1. Usuwanie niepożądanych gatunków roślin ze stanowisk gatunków rzadkich i zagrożonych. 2. Monitoring zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.) na stanowiskach po reintrodukcji. 3. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.) na terenie Parku - zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku. 4. Podsiew nasion pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.) na terenie Parku w miejscach wcześniejszej reintrodukcji (Dolina Sąspowska). 5. Podsiew nasion ostrożenia pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i> (L. F.) Link) na terenie Parku
13	Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia	1. Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych roślin w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych: 1) ograniczenie ekspansji niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i> Royle) i likwidacja stanowisk rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i> Houtt.), poprzez koszenie i wrywanie okazów, 2) wykopywanie podziemnych kłączy nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i> L.) w obrębie najcenniejszych muraw kserotermicznych na Grodzisku i Górze Koronnej, 3) karczowanie okazów lilaka pospolitego (<i>Syringa vulgaris</i> L.) w zbiorowiskach ciepłolubnych zarośli w obrębie masywów Skały Długiej i Skał

		<p>Panieńskich,</p> <p>4) ograniczenie ekspansji niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i> DC.) na stanowiskach chronionych i cennych dla flory Parku,</p> <p>5) ograniczenie ekspansji kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i> (F. Michx.) Torr. & A. Gray) w zbiorowiskach łągowych Parku,</p> <p>6) wycinka dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i> L.) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.).</p> <p>2. Edukacja lokalnych społeczności</p>
14	Śmiertelność płazów na drodze, w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu	<p>1. Zakładanie siatek ochronnych i wiader.</p> <p>2. Ustawienie tablic informacyjnych w widocznych miejscach.</p> <p>3. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w stawach</p>
15	Szkody wyrządzone przez dziki w uprawach rolnych oraz ekosystemach leśnych i nieleśnych	<p>1. Prowadzenie redukcji dzików (<i>Sus scrofa</i>) i ich ewentualne przesiedlanie.</p> <p>2. Odszkodowania wypłacane rolnikom</p>
16	Zmniejszanie się ilości miejsc gniazdowania żądłówek (<i>Aculeata</i>)	Odsłanianie wybranych skarp ziemnych
17	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach obszarów ochrony częściowej	Pozostawianie uschniętych drzew w drzewostanie – tzw. posuszu jałowego (nie dotyczy terenów sąsiadujących z drogami, szlakami turystycznymi i innymi miejscami przebywania ludzi)
18	Zanikanie populacji niektórych gatunków dzikich pszczoł (<i>Osmia cerinthidis</i>)	Reintrodukcja pszczoły (<i>Osmia cerinthidis</i>) na stanowisku Góra Koronna
19	Obca własność gruntów występujących w szachownicy gruntów Parku ograniczająca możliwość prawidłowego zarządzania ochroną przyrody na tych obszarach	Wykupy gruntów prywatnych – według możliwości
20	Niszczenie zabytków budownictwa i architektury	Okresowa konserwacja, rewaloryzacja i remonty
21	Podcinanie brzegów potoków w czasie powodziowych wezbrań wód zagrażające istniejącym zabudowaniom i drogom lokalnym	<p>1. Wzmacnianie brzegów (faszynowanie).</p> <p>2. Udrażnianie koryta potoków w zagrożonych miejscach</p>

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Choroby i defekty genetyczne w populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>)	Prowadzenie redukcji ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt chorych
2	Przegęszczenie populacji	
3	Niepokojenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) podczas snu zimowego w jaskiniach	Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć w jaskiniach Doliny Saspowskiej i Wąwozu Jamki oraz w jaskiniach Łokietka i Ciemnej
4	Zanieczyszczenie wód	Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków
5	Występowanie pożarów	1. Utrzymanie dróg pożarowych w stanie

		<p>przejezdności.</p> <p>2. Coroczny przegląd dróg przeciwpożarowych.</p> <p>3. Ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego</p>
6	Utrata walorów krajobrazowych przez nadmierny rozwój drzew i krzewów oraz roślinności zielnej	Wycinka odrośli drzew i krzewów oraz wykaszanie roślin zielnych w miejscach o dużych walorach widokowych
7	Zagrożenie szlaków turystycznych, dróg, parkingów, budynków i budowli spowodowane przez drzewa	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanistyczna	<p>Zapobieganie zagrożeniom, poprzez:</p> <p>1) dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz warunków zabudowy do potrzeb ochrony przyrody Parku,</p> <p>2) niedopuszczenie do zabudowy korytarzy ekologicznych oraz kontrola ich funkcjonowania,</p> <p>3) monitoring przyrodniczy korytarzy ekologicznych,</p> <p>4) monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby</p>
2	Zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	
3	Zamiar budowy osiedla Cianowice-ogród w otulinie Parku oraz próba zabudowy wzgórza Parnas w sąsiedztwie zamku w Pieskowej Skale	<p>1. Niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia gruntów (z gruntów rolnych na tereny pod zabudowę).</p> <p>2. Negatywne opiniowanie decyzji administracyjnych oraz aktów normatywnych w zakresie budowy osiedla Cianowice-ogród oraz zabudowy wzgórza Parnas.</p> <p>3. Dokumentowanie szkodliwości koncepcji budowy osiedla dla przyrody Parku</p>
4	Wkraczanie obcych gatunków roślin i zwierząt	<p>1. Eliminowanie gatunków obcych i propagowanie gatunków rodzimych.</p> <p>2. Edukacja lokalnych społeczności</p>

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Przerywanie powiązań przyrodniczych między obszarem Parku a jego otoczeniem	<p>1. Zapobieganie powstawaniu zwartej zabudowy w wyznaczonych korytarzach ekologicznych.</p> <p>2. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie drożności korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania Parku</p>

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

**OPIS SPOSÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Uzupełnienie tablic informacyjnych dla obszarów ochrony ścisłej o tekst „Ostoja zwierzyny. Wstęp wzbroniony”, „Obszar ochrony ścisłej”	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Wymiana uszkodzonych tablic informacyjnych		
3	Prowadzenie monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	

B. Inne według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona jaskiń jako siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) i dziedzictwa paleontologicznego, poprzez zakładanie i konserwację krat	4 jaskinie	Dolina Sąpowska i Wąwóz Jamki (oddziały – 27h, 31a,b)
2	Monitoring liczebności nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	W zasiedlonych jaskiniach	Większe jaskinie na terenie Parku
3	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowiom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych	Według potrzeb	Teren całego Parku

II. Na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Hodowla sadzonek drzew i krzewów w szkółce leśnej	1 ha	Oddział 20n
2	Zbiór nasion: 1) buku (<i>Fagus L.</i>), 2) dębu (<i>Quercus L.</i>), 3) jodły (<i>Abies</i>), 4) trześni (<i>Cerasus avium (L.) Moench</i>), 5) tarniny (<i>Prunus spinosa L.</i>), 6) głogu (<i>Crataegus L.</i>)	1. Dąb (<i>Quercus L.</i>) – 100 kg. 2. Buk (<i>Fagus L.</i>) – 10 kg. 3. Jodła (<i>Abies</i>) – 30 kg. 4. Trześń (<i>Cerasus avium (L.)</i>)	Obszar ochrony czynnej

		<p><i>Moench</i>) – 5 kg.</p> <p>5. Tarnina (<i>Prunus spinosa</i> L.) – 2 kg.</p> <p>6. Głóg (<i>Crataegus</i> L.) – 1kg</p>	
3	Uzupełnianie upraw leśnych przez sadzenie sadzonek jodły (<i>Abies</i>) w miejsce drzewek uschniętych (poprawki)	2 ha 14 000 sztuk	Oddziały – 3a,b, 4c,f, 6c, 19a, 21i, 35a
4	Pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych przez wykaszanie niepożądanych roślin	11,3 ha/rok	Oddziały – 2, 3a, b, 6b, c, f, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 31f, 35g, 37p, 41i, działka 1970 Pieskowa Skała, działka nr 822 Sąspów, działka 265 Wielmoża
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat (czyszczenia późne)	5 ha/rok	Działka nr 1970
6	Przeciwdziałanie szkodom w drzewostanach powodowanych przez zwierzęta, poprzez zabezpieczanie upraw leśnych preparatem odstrasającym (repellentem)	11,3 ha/rok	Oddziały – 2, 3a, b, 6b, c, f, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 31f, 35g, 37p, 41i, działka 1970 Pieskowa Skała, działka nr 822 Sąspów, działka 265 Wielmoża
7	Usuwanie z ekosystemów gatunków obcych i inwazyjnych (dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i> L.) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.), lilaka (<i>Syringa</i> L.)	Wycinka pojedynczych drzew	Obszar ochrony czynnej
8	Stwarzanie warunków do odnowienia naturalnego i sztucznego przez usuwanie śniego- i wiatrołomów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Likwidacja zagrożeń ze strony owadów i grzybów oraz czynników abiotycznych przez usuwanie drzew opanowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości i stabilności drzewostanów		
10	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych		Obszary ochrony ścisłej i czynnej
11	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez: 1) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 2) naprawa i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych, 3) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i		Obszary ochrony czynnej

	ich otoczenia		
12	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności.		
13	Usuwanie drzew i krzewów utrudniających przejezdność dróg przeciwpożarowych oraz coroczny ich przegląd		

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy Usuwanie drzew i krzewów wkraczających na łąki w wyniku sukcesji	60,34 ha/rok	Oddziały – 5d,h, 6i, 8f,h, 9a,d, 10d, 17c, d 17i, 18b,o,w, 20a,p,ax, 21A, b,r,t,w, 24 c,f,g,h,k, 25y, 26bx, 27a, 28l, h, m, n, 29a,c,d,f,o,bx,cx, 36c, f, h, 37a,d,l, 38b, 39h, 40a,r, 43f,h działki nr 456/1,2,3,4 – Skała, 915/1, 915/2, 933/1 – Sąspów, 34, 35, 36 – Wola Kalinowska, działka 266 – Wielmoża
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności, usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku, z wywozem biomasy.	18,24 ha/rok	Oddziały – 5c, 8k,m,n, 12,a, 12g, 15b, c, o, 17f, 17l, 18a, 24a, 28i, 29h, 36c, 39c, 39o
3	Usuwanie odrośli na ścianach skalnych		
4	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów oraz wykaszanie roślinności zielnej	0,30 ha/rok	Działka nr 28/1 Skała
5	Ochrona gruntów rolnych poprzez utrzymanie liczebności dzika i sarny na poziomie odpowiednio 30 sztuk i 200 sztuk	Corocznie, według potrzeb	Teren Parku oraz Strefa Ochrony Zwierząt

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Udrażnianie koryt rzek i kanałów w celu zabezpieczenia przed powodzią	Corocznie, według potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka oraz istniejące młynówki
2	Konserwacja umocnień brzegów rzek i kanałów	Według potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka
3	Utrzymanie stawów w Ojcowie i Pieskowej Skale		29b,c, 9d, 8f, działka 1970 Pieskowa Skala

D. Ochrona terenów udostępnionych w celach turystycznych i edukacyjnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona osadów (namulisk) jaskiniowych przed zanieczyszczeniem poprzez zamianę oświetlenia świecami na inne oświetlenie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)
2	Zabezpieczenie i udostępnienie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze

	zwiedzającym wykopu archeologicznego (budowa pomostu nad wykopem i schodów)		Koronnej (oddział 36)
3	Ochrona namulisk i szaty naciekowej jaskiń poprzez naprawę istniejących krat przy wejściach do jaskiń	5 jaskiń	Wąwóz Jamki
4	Utrzymanie, konserwacja i remont dróg, naprawa istniejących i budowa nowych urządzeń odwadniających drogi (sączki, przepusty, rowy), naprawa mostów i brodów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> 1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2) budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka, 3) zabudowę schronu przeciwdeszczowego, 4) budowę wieży widokowo – edukacyjnej, 5) remont i konserwację zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 6) naprawę i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych, 7) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia, 8) konserwację obiektów i urządzeń turystycznych 	2 obiekty 1 obiekt 1 obiekt 1 obiekt Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb	

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1. Nadzór nad lasami niepaństwowymi. 2. Wyznaczanie drzew do wycięcia według oceny stanu lasu. 3. Pielęgnacja drzewostanów – wprowadzanie gatunków drzew (prace odnowieniowe)	Według potrzeb	Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa położone na terenie Parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy	0,25 ha/rok	Powierzchnia granicząca z oddziałem 37 I – działka nr 73
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności oraz usuwanie drzew i krzewów i ich	4,80 ha/rok	Ostoje: 1) zbiorowisko między Grodziskiem a Wąwozem

	odrośli raz w roku z wywozem biomasy		Pilny Dół, 2) Grodzisko i zbocze Grodziska, 3) skały Pochylce, Łamańce, Ciche, 4) masyw ze skałą Baszta
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów i wykaszanie roślinności zielnej	1,20 ha/rok	Oddział 2c, 22c, 36i,

B. Inne według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie drzew zagrażających budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Corocznie, według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Kształtowanie krajobrazu dolin przez ogławianie wierzb		Dna dolin
3	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez naprawę zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych.		Obszar ochrony krajobrazowej
4	Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia.		
5	Okresowe konserwacje urządzeń turystycznych		
6	Utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni, na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)		
7	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności.		
8	Usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg przeciwpożarowych i coroczny ich przegląd		

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Obszary objęte ochroną czynną

I. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Kontrola liczebności i dokumentowanie przemieszczania się zwierząt z Parku na zewnątrz i z otoczenia do Parku (monitoring i dokumentowanie korytarzy ekologicznych)	1. Liczenie zwierzyny metodą pędzeń i całorocznej obserwacji. 2. Tropienia. 3. Dokumentacja fotograficzna
2	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)		
3	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)		
4	Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)		
5	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Zmniejszenie przegęszczenia populacji oraz eliminacja osobników ze szczególnym uwzględnieniem osobników chorych i z defektami genetycznymi	Prowadzenie redukcji
6	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)		
7	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)		
8	Płazy: 1) żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>), 2) ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>), 3) traszki (<i>Triturus</i> spp.)	Ochrona i kontrola liczebności płazów w czasie ich wiosennej wędrówki na miejsca rozrodu	1. Zakładanie siatek ochronnych. 2. Utrzymanie stawów i przepustów. 3. Ustawienie tablic informacyjnych
9	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Kontrola liczebności	Liczenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) w czasie hibernacji w jaskiniach
10	Żądłowki (<i>Aculeata</i>)	Zwiększanie bazy gniazdowej	1. Odslanianie wybranych skarp ziemnych i obrywów lessowych. 2. Pozostawianie martwego drewna zwłaszcza na obrzeżach zbiorowisk leśnych w miejscach słonecznych

II. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>)	Monitoring na stanowiskach po reintrodukcji w 2005 r.	1. Kontrola liczebności populacji. 2. Usuwanie roślin ocieniających kępy
2	Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	1. Reintrodukcja na stanowisku w Parku. 2. Inwentaryzacja i monitoring	1. Podsiew nasion na stanowiskach, na których został reintrodukowany. 2. Kontrola stanowisk w terenie
3	Ostrożeń pannoński (<i>Cirsium pannonicum</i>)	Reintrodukcja na stanowisku w Parku	Podsadzanie w murawach kserotermicznych
4	Tojad dzióbny (<i>Aconitum</i>)	Prześwietlenie stanowiska	Usunięcie maliny właściwej

	<i>variegatum</i>)		(<i>Rubus idaeus L.</i>) i pokrzywy zwyczajnej (<i>Urtica dioica L.</i>), rozprzestrzeniających się na stanowisku w Dolinie Paduch
5	Brzoza ojcowska (<i>Betula oycoviensis</i>)	1. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej na terenie Parku. 2. Inwentaryzacja i monitoring	1. Nasadzenia. 2. Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku. 3. Kontrola stanowisk w terenie
6	Chaber miękkowłosy (<i>Centaurea mollis</i>)	1. Odślanianie i utrzymanie stanowisk roślin. 2. Inwentaryzacja i monitoring - wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>)	1. Usuwanie na stanowiskach drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem ekspansywnych gatunków: 1) Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>), 2) Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>), 3) Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaea L.</i>), 4) Trzmielina brodawkowata (<i>E. verrucosa Scop.</i>). 2. Kontrola w terenie stanowisk wiśni karłowatej (<i>Cerasus fruticosa</i>)
7	Macierzanka wczesna (<i>Thymus praecox</i>)		
8	Aster gawędka (<i>Aster amellus</i>)		
9	Ostnica Jana (<i>Stipa joannis</i>)		
10	Kosatka kielichowa (<i>Tofieldia calyculata</i>)		
11	Dziewanna austriacka (<i>Verbascum chaixii ssp. austriacum</i> (Schott. ex Roem. & Schult.) Hayek)		
12	Perłówka siedmiogrodzka (<i>Melica transsilvanica</i> Schur)		
13	Wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>)		
14	Ośmiął mniejszy (<i>Cerinth minor</i>)	Wzmacnianie lokalnej populacji	Podsiewanie nasion i podsadzanie siewek na piargu u podnóża Góry Koronnej dla zwiększenia liczebności populacji, jako etap wstępny do introdukcji związanej z nim dzikiej pszczoły (<i>Osmia cerinthidis</i>)
15	Rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>)	Eliminacja gatunków inwazyjnych we florze Parku zagrażających gatunkom rodzimym	1. Wykazanie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych. 2. Edukacja społeczności lokalnej
16	Niecierpek wielkokwiatowy (<i>Impatiens glandulifera</i>)		
17	Nawłoc kanadyjska (<i>Solidago canadensis</i>)		
18	Kolczurka (<i>Echinocystis lobata</i>)		

OBSZARY OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaje ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 24n, p, r, s, t, y, z, bx, 25 r, s, t, w, x, 27 h, i, l, m, n, 29 r, s, t, w, x, y, z, ax, 30 a, b, h, i, 31 a, b, c, 32 a, b, c, 33 c, g, 34 g, 37 b, c, f, h, i, j, w, x, y, z, 38 a, c, d, i, k, l, 40 h, i, j, l, m, n, o, p, 41 d, k, l, m, n, o	250,83 ha
2	Ochrona częściowa	1. Obszary ochrony częściowej – zbiorowisk leśnych, oddziały – 1a, b, 2 b, g, h, i, j, k, 3 a – n, 4 a – j, l, m, 5 a, b, c, f, g, i, j, 6 a – h, 7 a, b, 8 a – d, g, i, j – n, 9 b, f, h, i, l, m, 10 c, f, h, 11 b – k, 12 a, b, c, g, 13 a – c, f, h – n, 14 a – f, 15 a, b, d – n, p, 16 b, c, 17 a, b, f, g, h, j – m, 18 a, c – n, p, s, x – bx, 19 a – c, g – m, 20 b – h, k, l, n, r – z, 21 a, f – n, p, y, z, ax – hx, 22 d – h, 23 a, f – w, 24 a, i, m, ax, 25 a – p, 26 a – k, m – ax, cx, dx, 27 d, f, g, j, k, 28 a – d, g, i, j, 29 g, h, j, m, p, dx – jx, 30 c, g, j – m, 31 d – h, 32 d – g, 33 a, b, d, f, h, 34 a – c, f, h, i, 35 a, f – j, 36 a – d, g, 37 g, k, m – t, 38 f – h, j, 39 a – f, j – m, p, 40 c – g, k, s – y, 41 a – c, f – j, 42 a – m, 43 a – c, i, j, l, m, 44 a – h, 45 a, b, 46 a – d, g, i, 47 a – c, 48 a. 2. Obszary ochrony częściowej zbiorowisk nieleśnych, oddziały – 4 n, 5 d, h, 6 i, 8 f, h, 9 g, k, 10 a, b, d, g, 11a, 12 d, f, 13 d, g, 15 c, o, r, 17 c, d, i, 18 b, o, r, 20 ax, 21 b, d, w, ix, 24 b - f, h, j, k, cx, 25 y, 26 bx, 27 a, c, 28 f, h, m, n, 29 a, d, f, i, l, n, o, bx, cx, 30 d, f, 34 d, 35 k, 36 f, h, i, 37 a, d, l, 38 b, 39 g, h, n, o, 40 a, b, 43 k, 46 f, h	968,45 ha
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały – 2 a – d, 4 k, 9 a, c, d, j, 16 a, 18 t, w, 19 d, f, 20 a, i, j, m, o, p, 21 c, o, r, s, t, x, jx, 22 a, b, c, 23 b, c, d, 24 g, l, o, w, x, 26 l, 27 b, 28 k, l, 29 b, c, k, 35 b, c, d, 39 i, 40 r, z, ax, 43 d, f, g, h	926,34 ha
Razem			2145,62 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

**MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH
I TURYSTYCZNYCH, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar ochrony ścisłej	5
2	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	5
3	Pozostały obszar Parku	15
4	Biblioteka Parku	4

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Łokietkiem” – Muzeum im. Profesora W. Szafera, oddział 24g	100
2	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Kazimierzem”, oddział 24g	50
3	„Chełmowa Góra” – obszar dydaktyczny, oddziały – 24, 24d, h, 29, 29h, 25, 30, 37c	160
4	„Jaskinia Ciemna – Góra Okopy” obszar dydaktyczny, oddziały – 36, 36c	120
5	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
6	Kaplica na Wodzie, oddział 17	300

IV. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
2	Grodzisko – Kościół i otoczenie, oddział 12	250
3	Grota Łokietka, oddział 30	100
4	Jaskinia Ciemna, oddział 36b	80
5	„Ogrojec” – przy Jaskini Ciemnej, oddział 36b	40
6	Zajazd na Złotej Górze w Ojcowie, oddział 19f	120
7	Willa „Chopin” – restauracja, oddział 4k	40
8	„Domek na Postoju”, oddział 24f	20
9	Pole namiotowe – Złota Góra, oddział 19d	120

10	Punkt widokowy – Skała Krukowskiego, oddział 36b	20
11	Punkt widokowy – Góra Koronna, oddział 36	15
12	Punkt widokowy – Skała Barania, oddział 36	20
13	Punkt widokowy – Góra Okopy, oddział 36	15
14	Punkt widokowy – Skała Jonaszówka, oddział 29h	15
15	Parking pod Zamkiem w Ojcowie, oddział 24f	Do 250 osób jednocześnie
16	Parking na Złotej Górze, oddział 26l	Do 500 osób jednocześnie
17	3 parkingi w Pieskowej Skale, oddziały – 4, 9	Do 300 osób jednocześnie

